

SWITCHERS EN AMBULANTERFANTERS

DE DEELTIJDOPLEIDINGEN GROEIEN MAAR LIEFST MET 29% EN DAT IS HARD NODIG OOK

Een groeiend aantal mensen uit het bedrijfsleven wil de overstap naar het onderwijs maken. Bijdragen aan een betere wereld, levensgeluk of een goede werk-privé balans gaan zwaarder wegen dan carrière of een grotere leaseauto. Men wil niet langer een nummer in de economische ratrace zijn, maar een bewust wereldburger die betekenisvol bijdraagt aan een hoopvolle toekomst voor zijn (klein)kinderen. We zien mooie voorbeelden van carrièreswitchers, die met een gezonde dosis idealisme, gedrevenheid en werk- en levenservaring het onderwijs komen verrijken.

Terwijl de switchers zich juist aangetrokken voelen tot belangrijk en betekenisvol werk in de klas, zie je binnen menig school juist een tegengestelde beweging. Voor steeds meer mensen in het onderwijs lijkt het hoogste ideaal 'iets' buiten de klas te zijn. Na de nodige professionalisering ligt een post-hbo- of masterdiploma in het verschiet en de vraag naar een rol als ib'er, specialist, coach, projectleider of (bovenschools) coördinator ligt al snel op tafel. Of erger nog: men verlaat de school en komt als ZZP'er of adviseur met een ander prijskaartje via de achterdeur weer binnen. Het aantal 'ambulanterfanter' om de klas groeit snel, waardoor de organisatorische hark zich vertakt in vele vage varianten, het overlegcircuit steeds verder uitdijt en de hoeveelheid (gevraagde) informatie enorm groeit. We blijven het onderwijs onnodig complex organiseren en zorgen zelf ook voor de nodige extra werkdruk. Vraag maar eens aan de switchers hoe het bedrijfsleven met organisatorische uitdagingen omspringt. Je krijgt dan waarschijnlijk iets te horen over de 'span of control' van een leidinggevende (12-15 mensen), niet vergaderen maar weekstarts, scrums of sprints, projectmatig werken in plaats van stuur-, werk- of andere praatgroepen, geen dikke rapportages meer, maar 'one paper memo's', pitches en een real time online dashboard

waarin je in een oogopslag de relevante informatie vindt om het primaire proces tijdig bij te sturen.

Ik wil het werk van mensen 'buiten de klas' niet bagatelliseren, want ook zij willen met de beste bedoelingen bijdragen aan nog beter onderwijs, maar het punt is, dat dit gebeurt vanuit achterhaalde opvattingen en aannames. De steeds nijpendere wordende arbeidsmarkt zal ons dwingen om meer fundamentele keuzes te gaan maken in de wijze waarop wij het onderwijs, de school, de klas, kortom de kindontwikkeling in de toekomst willen organiseren. Dat betekent dat we terug moeten naar de 'bedoeling' van onderwijs. Onderwijs is, net als bijvoorbeeld opvang of zorg, een relationeel product. In de pedagogische relatie geven leraren het goede voorbeeld. Goed onderwijs staat of valt met de kwaliteit van die relatie. We raken dan de kern van wat ons allen drijft om in het onderwijs te willen werken: welgemeende aandacht voor ieder kind en zijn ouders en met toewijding kunnen werken aan wat echt belangrijk is: een uitnodigende klas, gedegen lesvoorbereiding, goede uitleg, stimulerende werkvormen, positieve feedback, etc. Kortom het ambacht in de klas. Laten we ons niet verliezen in irrelevante bijzaken, die op steeds meer scholen helaas hoofdzaak dreigen te worden. Terug naar de klas en de bedoeling van onderwijs met drie fundamentele vragen voor iedereen die met heel veel plezier in het onderwijs wil werken:

- Hoe kan ik met gepassioneerde positieve verhalen over mijn leerlingen en mijn klas de 'switcher' laten beleven hoe mooi het vak is en de wat uitgebluste collega de lol in het werk teruggeven?
- Hoe kan ik als 'ambulanterfanter' het werk van leraren in de klas merkbaar lichter, eenvoudiger, overzichtelijker of aantrekkelijker maken?
- Hoe zorgen wij ervoor dat alle bijzaken die ons (te)veel tijd, geld of energie kosten benoemd worden en (met hulp van switchers) z.s.m. uit de school verdwijnen?